

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

ONÌTÌ KÓ

MEYÈMMÈ

Copyright : ANGP

COPYRIGHT
ISBN 1 - 919852 - 74 - 3

E-MAIL: info@angp.co.za
ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(Une Mission de Littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)

ONÌTÌ KÓ MEYÈMMÈ

YOO

MEYÈMMÈ KO TEWEÌTÈ

(Tifèntì bo tepítè nte bè dònneṅè tì ke bo benke onìtì yèmmè dòmmè)

Onìtì kó meyèmmè

Di mpátri yènní kupéíkù kó dihei bè tú dì ndi Frãnsi 1732 kó dibenni. Kè dè ríboní 1929 kó dibenni kè Pasitæe kóti J. R. Gschwend yíé ké dì wénté, ké dì wãri kédúo mbèè do kãri Kuyie nnáànti náam̀m̀ Afriku (kunitisò̀k̀). De kó difõnkúò kè dítĩnni bè yu di ketú "All Nations Gospel Publishers" duó nkè bèe dì tũo nyiwùo nnáànti teti miẽke kè tii tuøke 250 kè bèe yè wãri kédenneni ke yè toti Kuyie nnáànti náam̀m̀ kpréi yehẽkè 127 kutenkù kumõu miẽke nè yíenní. Benitibè bemõu, iwuo nyimõu, ibotí imõu kãbe bèe tũ nKuyie nyoo bèe yí kù tũ, bè kàammu deko yepáte kè yè bè teennè kè bè na ke banté weti weti Kuyie nkó timóm̃m̃onti, ku náànti kù duó nti fenitiyanfè kéndonnè Kuyie mpããnáànti náàntò Esekieri do ti wãrimè yebie 586 kè bè mu nyí peitè Yesu, kòo d̀:

"M bo di duó mmeyèmmè mepàmmè nè diwẽnni pànni...kè di n tí n kãbe kè n tí dikó Kuyie" Esekieri 36:26-28.

ONÌTÌ KÓ MEYÈMMÈ TÚ

Kuyie nkó taciètè nte yoo dibòò kó kudieku

(1 Isǎǎ 3:4-10)

A kaà ndii mǎnni de kó dipátiri á nyé ke dò nha síéké tewéitè nte a bo na kégà tèè miéke amáà. Kàà tú wèè í tú nKuyie nyoo a tú Kirisi kou, yoo yetookperè yie, kàà me ntú wèè yete wènwe Kuyie, nha yóó yàmu a mǎà de miéke Kuyie nda wúó mmèè botí. Kuyie nkunku í baàtì omòù, kù wéí meyèmmè mme.

Dibòò tú siyáábisi cice nwe, dibiinni kóò kpààtì, kutenku kuù nkóò kpààtì. Ke 55 ceete dimáà Kuyie ntǎnni kuwenniku kperi: Dì me nténke í kraá tú Kuyie ntǎnni kuwenniku kperi kéndonnè kusúku yèmmè mè dòmmè yie, nke yé ba kè dì sòri kufènkù makù fǎnkúò ndi. De kó kufènkù kuù né benkù dì tú wè. Nè dimònnini kètuokenni yie bèè sóú nke tú bè tú Yesu tǎrè bè í sénni. Dè me nyí dò nké ti di keyé dibòò mómmwanni 55 ceetemè di mǎà Kuyie ntǎnni 2 Kòdenti 11:13-14. Bè í yie nke yé kutenkù kuù nkóò kpààtì bè yéikunnemè ke bè díítí bá bè í yau tináansààtì kó kuwenniku, Kirisi kòku kùù ti benkú Kuyie ndòmmè...2 Kòdenti 4:4. Benitiyeibe bemou nè itookperí yembè bè kúmu keyé Kuyie nyiikè kutenkù kó mufommu kpéé, bekperibè bèè fòù muyaá mmieke be kpéé, muyaá mmùù pínnè mutǎmmú bèè tùùtenè Kuyie. Efèesi 2:1, 2. Kè be nuò nyii sàà í kpeté kè bè yà bè fetimè, bè kéri mefétimè sǎǎ kǎme kó kuce nku. Kè wèè tú ò í mǎke meyei nhò sóú nho mǎà ndi.

A kaà ndiì mònnì tináantì tii nnè tifèntì tii bo de miéke, a yóó namu káyà a mómmuó nkó meyémmè. Yòu kè Kuyie nkó kuwenniku da miíté kàa yà a yèmmè dòmmè weti weti. Yie nha caàrimè a báá mè yete, Kuyie nnáantì ti náámmu ke túbú: Kè ti túbú ti í mọke meyei, nti sóú nti máà ndi, ti í náá ntimómómmonti. kè ti me ndáa nti yei, nti bo na kényé weti weti ke dò nkù ti cǐé nke ti wénkúnne ti yei mmemou ke yé kù dǎòrimèmu kù béi nti. Kè ti me ntú ti í mọke meyei nti yu Kuyie nku siyáábísí yìè, nti í yie nku náantì. 1 Isǎǎ 1:8-0. Yesu Kirisi Kuyie mBire kó meyǐǐ mmèè ti sùnè meyei mmemou 1 Isǎǎ 1: 7. Kàà í yíé ndibòò kpèti a yíé nKuyie nkpèti nti, á ntú dibòò kó kudaakù yoo á ntú Kuyie nkóò tǎntì. Kè meyei mmèè ni a fòmму a bá nneì a petinkee kuónnè Kuyie, nku wākémму ke yóó da deeté nè Yesu Kirisi kpéí, wèè kòtení kutenku kuù nke bo deeté benitiyeibe, kèponte dibòò wǎrímú dì mòkemù ti ǐnkè meyei nkpéí. Yersu weè túbú ti kóò donti. A wetí Kuyie nkùù dò nkúnku páí páí, ke wúó nyèsòrè yemou, ti yentotí nè ti dǎòrimè dèè sòri. A báá na késori Kuyie nyiikè yoo a sɔnne a dǎòrimè yeime. Kunku kùù dòò yeto kù báá na kékeà? Yáà kunku kùù dòò inùò nkuù báá na káyà?

Ti Yiè nKuyie nwúómmu kutenkù kumòù kọbe ke teénnè bèè kù duó mbe máà nè be yèmmè memou. 2 Bekpààtibè tǎmmu 16:9.

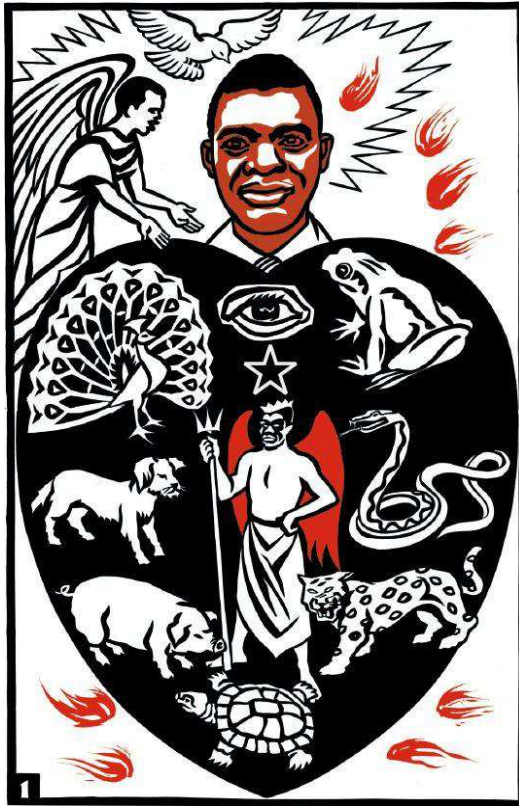
Kuyie nwúómmu benitibè bemou dǎòrimè, kù yémму bè kéri ìi ce imou. Dibiiinni dieri mari í bo yoo keyensòùkè, meyei ndǎòribè bo sori dè. Isɔbu 34:21, 22.

Yesu me ndo í bè tǎ ke yé ò yémè be yèmmè bemou. Isǎǎ 2:24

Kè dè dò mmemme. Dè nnaati Kuyie ncíě nwè o yetímè, ku ũté wèè yei. Dè nnaati ti Yìè nKuyie nténkε í kaànnè wèè kó meyi, dè nnaati wèè yemmè wenni. Yesãã 32:1, 2. A kaannè Yesãã 51. Yesu kraá ti yumu yíe nke tú: Kɔtɛnní m borè dimɔu díndí bèè to yetuo cě́yè ke òu kè ndi touté ké di ompunne. Matie 11:28-30.

J.R. Gschwend.

BÈ NÁKÉMÈ TIFÈNTÌ BENKÚ MÙ
Kufènkù kuketikù

ONITIYIWE KÓ MEYÈMMÈ.

Kufènkù kuù mbenkú onitìdàù nwe yoo onitipòkù wèè mu ný còuté Kuyie nke kpáá bo kutenkù mièke, Bibiri yu bembè ke tú benitiyeibè, dèè benkú ke tú kutenkù kuù nkó meyèmmè ni wè kòò dàòri tikòntì dómè. Kufènkù kuù mbenkú de yiè nkó meyèmmè

dòmmè mme só Kuyie mmè wúó nkè mè dòmmè. Tinonwũõtì benkú kunaáyáǎkù nku ké ndònnè Yekotinò pátiri tì náammè. Yekotinò 23:29-33 Mesémmè yìe ntúwe? We ntú idebii yìe? We nkpaǹti sáǎ? We mbeeti o kpeti benitibè, We ncóú tiyěiti detetirè? We nwúó ntinonwũõtì? Wèè ǎǎ í nyíté wènwe menaà mborè, wèè nonnè menakperímè. A báá yóu kè menaà nkó kuwũǎkù da souté mè miestimè febòòfè mièke. Mè yó ntati a níi ke wɛstimu, ke né taroo ké da dɔnté fewààfè kǎme, didautiri kǎme. Kàa nuɔ nkɔɔre, kàa yèmmèe kǎké nè a náanti.

Kufènkù kuù ndi yà onitì kó meyèmmè mme kè tiwanwantì ti botí ti botí bo ku mièke péú, dèè benkú meyei mmèè bo o mièke. Ti yèmmè mèè me ntúmè meyei nkó tɛcǐtè meyei nkó dikàri. Kuyie nti nàkému nè ku kóò tǎntì Sedemii nùu mièke ke tú: Onitì yèmmè kómmú ke pǎtè de mɔu, mè í dò nkéna késéi, we mbo na kébanté tii bo me mièke? Sedemii 17:9 Yesu o mómmuɔ nkòò kónné ti ínke ke dò: Ke yé onitì yèmmè mièke nke meyèmmè yeime yìenímè mèè ǎ nte kòò dɔò meyei, mèè tú: A bo ndouti dɔutinèmmè benitidaabè yoo benitipobè nè muyóò nè munitikòu. A bo yóumè a poku yoo a dɔu kényiè ke dɔutinè betɔbè, ke í diè ntikpàti, a bo ndɔrimè, a bo ciitémè otòu, nè mufòmму yeimu, nè mehěěmmè, a bo caàrèmmè o tɔu yètiri, a bo mmakemè tɛpòtè, de yeinkpɛre kó mudɔ̀rimù. De kó meyei mmemɔu yìenì onitì yèmmè mièke nke kòò sǎnkùko. Mariki 7:21-23

1. Tenòtè difurì dieri kpete. - Bá nè ti me nsǎntímè de kó tenòtè tɛ wenniku kpéi, kufènkù kuù mmieke tɛ benkú tɛfentè nte. Dibòò, dii do tú Kuyie ntǎnni nè dimònni, kè bè di yu ke tú Kuyie ntǎnni kuwenniku kɛri, tɛfentè tɛè di bɔnténí kè di naá nKuyie nkpaǹtidèntòu. Kè

bè dì yu ke tú dibɔ̀. Esaii 14:9-17, Esekieri 28:12-17.

Tefentè bonní dibɔ̀ borè nde ke ta onìti yèmmè mieke, ke feiríní meborime péú mieke, bèmabè kó tikpàti kpéi nhõ nte kè bèe mɔ̀ɔte tefentè, kè betɔ̀bèe mɔ̀ɔte tefentè bè bebíi mètè kpéi nyepáte mediè kè betɔ̀bè ò mbenkú bemáà bè wùòmè ke wenni, nè de kpéi nke ò mbenkú be kònti bá ifèlì í bè bo. Kè betɔ̀bè ò nwanti tisāti tii miēti, sinēi nè demámánnè ...Kéndònnè tì wārimè Esayii 3:17-24: Kè betɔ̀bè pòtinè be yààribè kó ifùke, nè be botí, be kó mehārimè tùmè, kè betɔ̀bè pòtinè bè nɔ̀mmè ke puoti banò̀, ke yè nKuyie nnáanti tùmè: (1 Pieri 5:5) Kuyie nyetírí tefentè nè tepòtè. (Yekotinò 8:13). Kè titeti tú: Tepòtè tɛè ò̀ ò̀ niitè kèpí nhoniti kòò càke, tefentè tɛè ò̀ ò̀ niitè kèpí nhoniti kòò do. Yekotinò 16:18.

2. Temɔ̀tè. -Temɔ̀tè tú fehò̀fè nfe fèè ã kunú, ke mɔ̀ke muyáammu mediè. Tè benkú die ntikònti kó medókùmè mme, mufòmmu yeimu: Mupocēnwammù nè mudacēnwammù, timancéndóuti. De kó meyei ndòke píe mmu kutempànkù kuù mmieke, yemòrè sonye yìè mmieke ke ðeuke ke dò ntí banté Yesu do náá ntì, ke ðè tuɔ̀ke yíe nyebie nsikɔ̀pí sidé ke nónkénè (2000) Kòò dò yemòrè sonye bo ndònnè Sodammù nè Kɔ̀mɔ̀ kó yemòrè do dòmmè.

De kó meyei nyí pité kutenkù máà ðɔ̀ke, mè tannèmu múnke bewedɔ̀umbè kó sicēī, ke ta yetīrè yemɔ̀, idàkò̀ribi cuokè, tidakòti cuokè, tipátikànti cuokè, ðekó meyei nkó feyanfè buotímu ke yè ke pité, kè me wùò nta onìti yèmmè mieke. Tifènti bè tú tì sīnnimáà, tikpeiti yeiti nè yepátisīnyè kó mukàmmù, nè ice tɛi péu péu, ðè teennè ke pité de kó meyei. Kuyie nnáanti yu ðè meyei nti de nyu yíe mmeborime pàmmè kó

mufòmmu. Kè bedapàmbè péu ta yépaté sǎntike sǎntike kpeye kó mukàmmù, nè sinnimáàbè bè wéite dè dèè bè tanné ifèi kó meborime mieke. Beyendembè, nè tikpeiti kó bedòribè beè píe nyíe nkutenkù, ke nì mbebémbè de kó meberimè kè bè muo. Tihautidieti múnke tú yebòrè mayè nye yèè touní meyei mpéu péu. Ò mǎu ténke í dó yíe nké ntǔ mbèè borime wenni be kó medonnimè. Òmǎu ténke í wanti ké ñdònnè Sosefù Kuyie nnáanti kou do dòmmè, yoo Kuyie nnáanti kòbe tǎbè bèè borime do wenni. Bá kubotí bè tú kù Suduu ku kó benitibè í tǔ nKuyie nke me nyé meyei nke ò nkè wèè dòò timancéndóúti bèè ò kuò, bè bo namu kétie nti kó bebémbè ti mǎke bè yíe, Kuyie mbeénti yie be kǒme yó nti tǔñèmu. Kuyie nyí tú tí nkpeitinè timancéndóúti kó meyei nkù tú tí mmè cokùmu.1 Kòdenti 6:18-19. N cokùnè dí bo ndoutinèmmè ditǎbè! Meyei ntēmè oniti dòò mè í sǎnkùnko o kǎnti wèè me nduónè o pokù í tú wè yoo o dǎu í tú wè ò sǎnkùnne o kǎnti nti. Dí í yé ke dò nKuyie ndi duó mmuyaánsààmù kè mù bo di mieke kè di kǎnti tú mu cíètaà? Dí í te di mǎà Kuyie nkuù di donté kudonku diekù n déúkùnkònè ku nè di kǎnti. Kè titeti tú: Kòò mǎu kùò Kuyie ncíètè Kuyie mbo ò kùò múnke, ke yé Kuyie ncíètè dòmmè páíi nwe kè di wé nke te ntú. 1 Kòdenti 3:17.

3. Difǎnkèrì - Difǎnkèrì benkú tinaà yǎkémuañti nti nè mudikétontímù kó meyèmmè. Difǎnkèrì tú fehǒfè nfe fèè ã meyoó ke ò nkéí ke diitoo demǎu di yà dè di ce mieke kè dèsì nyoo dè wenni. Onitiysiwe kó meyèmmè me ndò nke cǎú itié nyi mǎu meborime memǎu, yépaté yemǎu, tifènti timǎu bá kè tì dò mmèè botí. Meyèmmè mèè do dò nké ntú Kuyie nkó tǎcíètè, tidiiti sǎnti te nsǎnkùnne meborime sǎmmè: A bo

nyõmmè ditáadúù yoo a bo nhuurímè titáàbààti, titáàbààyeiti kó muyãã, yoo detere detere dèè ò nfiri meyèmmè. Sikáàribè kó muyãã túóté benitidaabè nè benitipòbè yemòrè yie mmieke. Kuyie nkó muwërímu muù máà bo na kédæsté onitì wèè naá ntitáàbààti kó kudaakù nè dibòò kòku. Bewedzumbè súkùbè í daati ke yò nsikáàribè kuwedzundieku mieke bè yà bo kù s̀nkunnemè, dè né òò í mbè dò mmèmamè bè bo s̀nkunnemè be kònti tii tú Kuyie ncíètè mómmonte. Bè í dake Kuyie nnáanti tii tú: Di í yé ke dò ndimou di wè nke tú Kuyie ncíètè nte kè muyaánsààmù bo di miεkaà?... Kòò m̀ou kùò Kuyie ncíètè Kuyie mbo ò kùò múnke, ke yé Kuyie ncíètè dòmmè páíí nwe kè di wè nke te ntú. 1 Kòdenti 3:16-17. 4:18-19.

Onitì wèè tú kudikéontíku ò dò nyisòke nyi Kuyie nyìkè. Ti yo nke bo nfòumu ti í fòu ke bo nyo, kè dikónni bo onitì kòò di mudii sààmù ò ò nsànnèmu, kè kudikéontíku kuu baa ntú duóni duónni.

Muyáammu yìè nhõ í nsànnè dimònni mari ò baa ò ndómu ò ò í nde mbiti. Metaummè kótímè mieke kudikéontíku nè kunaàyàkémuonku bè do òò bè búótí yetáre nye kéku: Ikuó kóntímù 21:18-21. Yekotinò 23:21 Yekotinò 28:7 Ti wãri ke tú: Benàyããbè nè bedikéontíbe bè taà tidawanti mieke nke, kè tikõncéèti yìè ndaati tiyaáciti...wèè neitinè bèè borime í wenni kòò ãã o cice ifèi. Á denteni tikpàti yìè, nkudikéontíku, muyáammu yìè ndo kumè ké mbo muhãã mmieke ke kuò nkébóúténi ke bekú ke tú bèè ò dúo mmenie nkòò níi kpeí. Dè wennimu ke dò ntí náké menaà ntouni mèè yei nhoniti mieke, menaà ndzori dè onitì fòmmu mieke dè deumu ke í dò ntí ncíèké, yoo tí nti náá nke wánti. Kuyie nnáanti ti

nàkému páíí kee tú : Kunaà yà kémuonkù í tati Kuyie nkpààtìcítè, bèè mè kùòtì nè bèè mè fiiti bəmou beyeibe mbe, Kuyie nnáanti béimmu ke tú: Di bo yà díndi bèè yètè feí munaàyàà mieke, díndi bèè m̀̀ke menaàkperimè kó yek̀̀mbò: Esayii 5:22 Kuyie ndo ti nkpànnè Abakuku kó dim̀̀nnì k̀̀be ke d̀̀: Di bo yà díndi bèè ǹ̀nko di k̀̀be menaà, nke bè ǹ̀nko dinaàdoò, ke bè bo muo nkè dí nwéi be fei, ỳ̀nè dim̀̀mm̀̀mbe. Esayii do ti mbéi nke d̀̀: Bèè 5 mbaà nke au ke bie ntik̀̀tìd̀̀ùtì nè yeb̀̀rè ke eu itáí, ke ỳ̀ nke ỳ̀ mmenaa bá ke í wéi mí ndi Yìè nKuyie mpí mm̀̀ù t̀̀mm̀̀, n d̀̀ò d̀̀ nè n n̄. 1 Kòdenti 6:9-10 Tì wáí ke tú: Di bá nsoú dim̀̀: Bèè f̀̀ù muf̀̀mmu muyeimu nè beb̀̀oféúbè nè bèè d̀̀uti d̀̀utinè bet̀̀bè nè bèè d̀̀ori isòke: Benitidaabè bèè d̀̀unè benitidaabè nè benitip̀̀bè bèè d̀̀unè benitipot̀̀bè, nè beyóòbè nè bèè dúó mbe yèmmè idííí nè tinaàyààtì nè bèè càari bet̀̀bè yètè nè yeyóyókperè. Bembe kó dim̀̀à í tati Kuyie nkpààtìyuu. Meyei ntik̀̀ntì k̀̀mme feimu, Kadasii pátíri tì náá mmu: Kadasii 5:19-20. Tì yému bèè d̀̀òri bè d̀̀mè be kó muf̀̀mmu túm̀̀: Kénd̀̀uti d̀̀utinè bet̀̀bè, ke f̀̀ù muf̀̀mmu yeimu, ke f̀̀ù bè d̀̀mè: Ke feu yeb̀̀kè ke diiti detie, ke níí mbet̀̀bè ke kpaǹ̀ti ke h̀̀ènnè bet̀̀bè, kè be mieke péí bet̀̀bè ke s̀̀nk̀̀nko bet̀̀bè yètè, ke yaàti be cuokè, ke d̀̀ bet̀̀bè kperè, ke tú tinaàyàkè muoǹ̀ti, ke 5 nyo kunaatí ke yonko, ke d̀̀ori meyei ntè̀mè mèè mè d̀̀nnè. N tì ndi nàkému ke wè̀te ke tì ndi náá. Bèè d̀̀ori memme kó kubotí bè í tati Kuyie nkpààtìyuu mieke. Efeesi mieke kè titetì wáí ke tú: Di bá mmuo menaà mmè di tanninko meyei mmieke nke, pè̀tinkèe yóunè kè Muyaáns̀̀ààm̀̀ di píe. Efeesi 5:18.

Nte Yesu do yú mùù yúù sínóyè̀̀ bo bè: Kè sínóyè̀̀ bo bè k̀̀tenní k̀̀yá, k̀̀tenní t̀̀binte borè bá kè wèè í

mòke idíítí, kòtènní kẹ̀ nto menie nnè menaà, nke báá yietí dèmarè, Esayii 55:1. Isáà 4:14. Wèè me mbo yà menie nhò pã mè sinéyèì ténke báá ò pí, mè bo naá ntebinte kémpũõ nho mieke, koò duò mmufòmму mùù bo sáà.

4. Dikūri - Dikūri benkú mutōnnédíè mму kufènkù kuu mmieke. Deè te kè ti ò nduò nnanke ti dò nké doò dè yie, de kó kufenkù wète kebenkú mudèutōmú mму nè tihóùtì. Yekotinò pátiri mieke ti wàri ke tú: Otōnnédíétò ò nyáámmu demou ke yàa kúnè, ke yé o nòutè í dómè képí mutōmmú. Wenwe ò ndè dómu demou kòo nitisàù yie níí pã ke báá súó ndèmarè omáà. Sosuwee do ti nnáké Isidayeeribè ke dò: Bá ntúnè betōnnédíèbè kè dèe yie nkè dí tannè dihei di Yiè nKuyie ndi duò ndi, onitì kó tikòntì tii ncéénèmmu ti bo còutémè dèè tú Kuyie nti duò ndè. Yesu do ti mbéi nke dò: Yetenko kéta diborì dii pèú, n di náámmu kusúkù yóó bennèmmu bè bo tamè kényĩèke. Kòò yie ke dò: Wèè waà nweè pieti. Kè titeti tú: Kuyie nkpaàtiyuu taànè muwèrímu mму kè bewèríntiebe beè di taà. Matie 11:12.

Kuyie nkó mufòmму bíékè nè tiwèrè kó mēdēstímè bieke mutōnnédíè tú dèmarè nde dèè ti korinè mēfétimè biékè. Mutōnnédíè muù òò ti paannè mubáámmu nè ti bo wammúmè dèè tú Kuyei nkó mufòmму bíékè kperè. Ké ti paannè ti bo tiekemè Kuyie nti dounnè yèè nò: Mutōnnédíè ti kòumu. Kè Kuyie nda náánné ke tú á kù duò nha fòmму yie. Dibòò da náke ke dò nanke, yoo diyie teri, de kó diyie teri me nyí kpaá ke bo tuòkení bitì. Dè yó mme nhõ nkàà yàa kúnè ke í còuté Yesu. Kuyie nnáanti tú: Mí ndi Yiè nKuyie nkè ndi béinnè yie ndi báá kprénnè di to, di yembè do dōorimè ke yetírí n kpeti n do bè yááké dii mōnni dikpáà cuokè. Ebedeèbè 3:7-8 Bentitibè bède kú bè baa mèè kpéi nnanke bá ò í tūòkení, banté ke dò nnanke í tú a kou!

Benitìsòbè mabè bomu kepā̀nè kukuríwékù, yoo ke dɔ̀orinè denitinònkperè. Ti yàní kùù fènkù ti do béi nke dò: Dikūri benkú tinitinònti nti. Ti bo ntāmè detetekperè, yoo tipā̀ti, ké yóu ti bo duómme ti máa Kuyie nkùù fòù. Ti ta dìi mònni mumɔ̀mmú mamù mièke yoo mebennímè, yoo dèmarè kó medóntímè, Kuyie nti tiemmu ke tú Kuyie nfòumu, ti níi ku nyú, kù wākému ke bo ti teennè. Ti bá ntá yeyunatè. Kuyie nnáanti tú: Kè Kuyie mpénsiri oniti borime kuù ɔ̀ɔ̀ duó nkòò nkéri ke í yĩ̀kù. Yesā̀ 37:23. Kuyie nnáanti wārimu ke tú: Dè í bonní diyìè yìèni kèè bíékè yoo dì taà kèè bíékè dè í bonní dikpàà yoo yetā̀rè ín̄kè, dè bonní Kuyie mborè nde kuù bekùnè benitìbè, kuù ɔ̀ɔ̀ kékùnne yie nkédéúkùnne o tɔ̀ù. Yesā̀ 75:7-8. Kuyie ndo caummu Isidayeribè weti weti ké bè nake ke dò: Di mièke omɔ̀ù bá kuò o bire denitidaare yoo denitipòrè kétuò, òmɔ̀ù me mbáá kɔ̀te tipā̀ti. Beyuwúómbè bá mbo yoo bèè sòutinè yebòkè yoo benitinòmbè. Òmɔ̀ù báá bɔ̀nté kus̄nkù o tɔ̀ù, òmɔ̀ù me mbá mbekù yetenkò̀rè, òmɔ̀ù me mbá mboorí tinùbootì, kè wèè dòò de kó isòke botí ònàá nyisòke yìè nwe. Dè kó isòke ìi te kè ti Yìè nKuyie nyóó beti ibotí tɛi di ìikè. Ikuó kóntimù 18:10-12. Mudáammù mièke kè tí wāri ke tú: Bèè dɔ̀ori isòke kperè, betediibè, bèè dɔ̀utinè betobè, benitikò̀ubè bebɔ̀fèúbè, nè siyáàbísí yembè, bembe kó dimàà yó mbo ditowaà ndi. Mudáammù 22:15. Kè titetì tú: Di bá nkɔ̀ri bèè boorí tinùbootì nè bepā̀bè borè, dè di s̄nkùnkomu, Mí ndi Yìè nKuyie míi di te. Ikuó niubè 19:31. Kè bè di nàké ke tú: Kɔ̀tenè bèè boorí tinùbootì be borè, nè bepā̀bè borè kè bè di pā̀á, bembe bèè ɔ̀ nnáá mbe nò mièke, bèè ɔ̀ nwéú wéú ke tú, dè wennimu ke dò nhonitì níi beé nho bɔ̀ò, ké mboorí

tinùbootì, kè becíribè ò náá mbèè fòù be kpèti. Dí bè tǔnné ke dò: Ti Yiè nKuyie nkó itié nnè ku náanti ti yóó de ntũnne, kè wèè í dè tũnne ò báá yà ti Yiè nKuyie nkó mesàà. Esaii 8:19-20.

A kaà ndii m̀ǹni te mpátíte, Kuyie nda náánnèmu ke tú á ceete kẹ́yóú a fòm̀mu kótímù, mekũrinyèmmè mèè bo a mieke mè né da náámmu nè meborime péu mieke ke tú: Yóú nanke, ke me nhõ nke da duò nyiyìèke péu a yèmmè mieke, ìi tú: N kòbe bo í ba? N nópobè tá! Kutenkù kòbe, bè bo yà d̀i m̀ǹni kè n ceete bè bo í ba? Dè bo mbè dòmme kè n ténke í kòri tihauti nè kutenkù kó tikpeiti? De m̀ǹni kàa yóú a bo yàmè mesàà ndiemè mèè bo nè Yesu di kó metaummè mieke: Diwēnni kó mehompùmè nè diwèi dieri d̀i í m̀ke kumà̀nku, Kuyie nkó tikpeti, mufòm̀mu mùù bo sǎ̀, mesàà mmemə̀u bo mùù mieke. De m̀ǹni kàa nwúó nha dò nkéyóú dè, a dò nké búttinné dè, a yóú d̀i m̀ǹni kè Kirisi tanní a fòm̀mu mieke. De m̀ǹni kàa né yote benitibè mbe, ké yote mukúú, nké naá ndibòò kó kudaakù. Kuyie nnáanti béimmu ke tú: Yesu mómmuə nkòò naá nhoniti, ke m̀ò̀te ti m̀ke tii kònti ke kú ke na mukúú nyie ndibòò, ke deetè bèè do yìèkù mukúú nke mù dé. Ebedee 2:14-15. Mekũrinyèmmè mèè nda temm̀ kàa báá duó nha máa Kuyie mmeè kpénk̀nko a yèmmè kè mè bo kpenke kénaánnè kukũrínwékù, kàa ténke báá na kéceete.

5. Dimanni. - Dimanni tú kuwanwankù nku kùú yóú, ke pĩ. Mepóm̀mè nè kemieke mesém̀mè kó mudóntímù deè píéké onitì yèmmè mieke, de dó meyei mmeè touni munitikòù. A bo namu ke dò a yĩku a mieke, ké na bake ké nkè ũku ke dò yemò̀rè mayè, ké nyóó daateni kè mè pò̀uteni bómm̀ kōme. A dò nkébantému ke yie nnè a mómmuə nde me nda dómme, ké beke Yesu kòò da deeténè de kó meyèmmè yeimè. Di m̀ǹni a báá yóú kàa mieke peike.

Tenketé 45:5. Yóu kunaunpíé, yóu kemietonnikè a miéke bá ncóu ndè ce mmepei mme. Yesāā 37:8. Kuyonku sīmmu kè kunaupíé yóu we nné bo daatí kécómmú mepómmè ìikè? Yekotinò 27:4. A miéke bá ncāā ke péikú ti yeinti tii miéke cāā ke npéikú. Meborme Wéiti 7:9. Di mmònni yóunè kunaupíé nè kuyonku nè tidònniti nè yesāāmbè nè tináanyéiti. Kòdòsi 3:8.

Bèmbabè òò ndó képeite yoo bèe yā menaà ke nu mbo bónkunne o miéke. Bè yí banté ke tú menaà ntiimu ké ndò mmewaàdòmmè, ké kòu ke dò mmedauti dòmmè. Ikuó kóntímù 32:33. Onitiyeyiwe dè ò nhò naatimu ò bo peitemè, Kuyie mme mbéimmu ke tú kuù te mepetitè, kè Yesu dò : Tí ndó tikpantídèntòu ti dó mèè botí ti máà. Ke titèti tú: N dónè dikpantídèntòbè. Kuyie mbéi nke tú ti cíékò dii mònni ndi betòbè bè dòò mèè yei nKuyie nyóó ti cíémè ti kó mepei. Meyèmmè mèè tú medòmmè nè mepómmè mè tú isòke nyi Kuyie nyiikè. Meyèmmè yeyime mèè dó yekpàrè nè munitikòu mè bomu oniti yèmmè miéke. Dè te kè Kuyie ntú kù bo ti dúò mmehompùmè mómmepe ti yèmmè miéke, ké nsà kè ti dó mmehompùmè mèè yó mbo sáà.

6. Fewààfè. - Fewààfè do sontému Efù kupúú miéke. Fè de ncàke metaummè mèè do bo bembe nè Kuyie mbe cuokè. Kuyie ntōnni kù do bètiní di kè di naà ndibòò, di yà dii mònni metaummè sààmè bomè Adammù nè efù nè Kuyie mbe cuokè kè dèe di yonke mediè. Memme di tãātémè ke bo bè càke ke me nna ke bè càke, ke tôte metaummè sààmè mèè do bo bembè nè Kuyie mbe cuokè. De kó meyanti yèmmè mèè kpaá ke bo yíe nkusúku kó meyèmmè miéke, ke ò nkè bè yà kòò tòu kperè kéri, kòò bo kè dè ò naati tiyantitii íté. Fecanyènfè miéke ti wāri ke tú: Medókùmè kpennimu ke

dònnè mukúú, nke tii ke dònne kudɔnkù, ke cóú nfehããdèènfè kōme, ke dò nti Yìè nKuyie nkó muhãã. Fecanyènfè 8:6. Tiyantiti òò túóté meyèmmè yeime mme kétanné onìti yèmmè kòò nwanti kécake o tɔ̀u, tiyantiti dieti bo namu kétóní mukòu. Dèè òò tuɔkení sicèí masi onìti nè o pokù be cuokè. Dè me ndò múnke nè kutenkù mieke kòò niti ś nhotòu kperè yíé nhò ndó ké dè càke. Bá nè Kuyie nkó betōmbè cuokè: Kuyie nnáanti náambè nè pasitéèbè, de kó mebennímè bè kètirimu, kè dè baà dò ntí ndakemu sáã. Kè dèe yie nkè dè tuɔkení kòò tɔ̀u kó mutōmmú kéri ke pèèté a kōmu a báá íi ntiyantiti nè mehèèmmè.

7. Dicèdaà. - Dicèdaà yo mmutáá mmu kebènkú diè nkupitidiekù yìè nnè tenoutèitè yìè, idíítí kó medókùmè yìè, mèè tú meyei mmemòu kó dikùnni 1Timòntee 6:10. Kònkoo kó dihei yecèdakè mayè yeè kó kubotí bo, ke ò nkè ye yà mekotōmmè ye nyo nke yaa potèné kékú. Tenoutèitè yìè nhòò í nyie nke piité o nòutè kéteennè otòu yoo weè pã becìribè. Ò baà ò nhàrì kè dè bo wètení o bíékè nke nè mewetimmè mieke yoo bá nè muyóó mieke, ò ò mbeti kutenkù kperè nde bá nè ditùu yóó me ndè cáákémè yoo dèe nirimè kécake. Yesu mómmuo nhò béi mmu ke dó: Di báá kou kékou kutenkù kó tikpàti yebìè cáá ntì, tii òò nirimè, beyóóbè òò duute kényúukú tì. Ke yé a kpàti borè a yèmmè de mbomè. Matie 6:19-32. Akáã nè o kɔbe bemòu bè do kú bè dómè mme mesɔ̀ nnè timátí péítí, yetásààyè nè tiyaàsààti. Sosuwee 7. Sudaasi Isikadioti do núnne o máá kékú ke yé idíítí kó medókùmè do ò soutémè kòò fitè o yìè. Dè í tú idíítí yoo mesɔ̀ nnè timátí péítí deè tú desìnnè, de kó medókùmè mèè tú meyei, ò nsɔ̀ri onìti yèmmè mieke. Benitidaabè péu nè benitipòbè péu càke be fòmmu, nè be kɔbe kōmu idíítí kó medókùmè bè tentemè ke bè tanné

yeɓàà mmieke ke tǎǎnè tété kè dè bo yie nkè bèe kparikè diyie dimáà mieke. A bo ndómè kékparikè diyie dimáà mieke dè touni a bo núnémè mme a máà yoo á kuɔ oniti. Idíítí kó medókumè nè tinoutě̀tí dè neimu, nè a bo ndómè ké deuke yoo kébaaté. A bo tamè podítíkí ke bo baaté yoo a bo mɔɔtemè idíítí ké nsénninko betɔbè. Yoo a bo ndómè kébaaté kuwedɔunce bèmabè ɔ̄ nde ndó kè bekònti nyaunè kuwedɔundieku kó mutũntimù, kè bèmabè tíkú tetĩntè sámpótè dè bá nhò naati wè ndó bèe ò wènnénè kòo tĩnnii deuke. Mariki 9:38, Yesu o mómmuɔ nkòo béi nke dò: Dɔ̀ɔ̀nè meyòɔ̀mmue, káyóu di bo ndómè dí kparikè, ke yé oniti kpatì tii í temè o fòmmu. Duku 12:15. Nte kukpààtiyeinkù kó tináanti: Ke Yesu bè naké ke dò: Tikpàti yiè mmòu weè do bo ke mɔ̀ke deɓaa nkè dè pie mediè. Kòò mbékú o máà ke tú: N yí mɔ̀ke m bo ãnné dè n diiti. Ké náké o máà ke dò: N yàmu n yóó ímè, m bo buó m buɔ sámpóyè ké maà yedieyè, kéhānné ndiiti nè n kperɛ demɔu. Demònni kénáké n wènni ke dò: M mɔ̀kemu tikpàti péu nyo nke yò nke yānku. Kè Kuyie nné ò náke ke dò: Kuyieinkù fɔ! Ke nyenke mómmɔnke nke n yóó túótémè a wènni, kè we nné tieke de kó tikpàti? Oniti bo cònte ba kòo mɔ̀ke kutenkù kuù nkperɛ demɔu kòo wènni né feti? Mariki 8:36. dí bá nyĩèkù di bo dimù yoo di bo dáátimù kpéi. Ke yé mufòmmu pēētémè tidiiti kè tikònti pēēté tiyààti. Bèè í tũ nKuyie mbeè mɔ̀ke de kó iyentotí, di mɔ̀kemu di cice kòo yé dè di békú dè, pètinkεε wammúnè Kuyie nkpààtiyuu kè kù né di duò ndesɔnne kénóó. Ke yé a kpatì bo dè a yèmmè de mbomè. Duku 12:22, 23, 31, 34.

8. Dibɔ̀ɔ̀. - Dibɔ̀ɔ̀ dii tú siyáàbísí yembè beɓu kóo cice, dii ti temmù meyei mmemòu mieke. Dii te oniti yèmmè. Yesu do béimmu ke dò: Di cice tú dibɔ̀ɔ̀ ndi, kè di dó kédò di cice dibɔ̀ɔ̀ dómè. Dibɔ̀ɔ̀ tú o kùtì nwe nè di

bomè, di 55 í nna kénáké timómmon̄ti, di náantì timòu 5 ntú siyáàbísí nsi, keyé di túmè siyáàbísí yiè nwe siyáàbísí cice. Isāā 8:44. Siyáàbísí sampósi tú meyei mme ke dònne siyáàbísí diesi. Wèè mòke yenò yèdèé ò tú siyáàbísí yiè nwe, ke yé ò 5 ndòrimè ke dò nwè í sou nke né sou. Kírisi kou í dò nké souté. Kuyie nnáanti né bèi mmu ke tú: Kè ti yé nti ò taunè ke wète ke fòu dibìnni mieke, ti sou nti máà ndi timómmon̄ni í bo ti mieke. 1 Isāā 1:6 kè titeti tú: Bèè dòòri isòke kperè: Betediibè, bèè doutinè betòbè, benitikòùbè, nè siyáàbísí yembè, bembe kó dimàà yó mbo ditowaà ndi. Mudaammu 22:15. Denennè deyiekè Kuyie nyí dó dè mieke siyáàbísí kòké de mieke nke nè wèè náá nwè í yà ti. Yekotinò 6:16-19.

9. Tawàtè. - Tawàtè benkú meyenfòùmè mme oniti yèmmè mieke. Kufènkù kuù mmieke mè sòu ke s̄i nke càke mè ténke í fòu nè meyei mpéu péu de yiè ndòrimè ke yé, mèè yèikùnne o yèmmè ke mè yènne, kè mè ténke í ò náá ndèè wenni nè dèè s̄i. De yiè mbotí kó iyentotí 55 s̄iúmmu, nte ò bo ndò ndii mòn̄ni káré yoo dè nhò kónnè. Kòò do dò nke sei ndii mòn̄ni o máà we nséi mbetòbè, kòò dò ndii mòn̄ni ke sei mbetòbè ò nséi nho máà. Kuyie nnáanti ti nàkému ke tú: Yemòrè sonye mieke benitibè bo yete Kuyie nkó kuce, kètùnne meyáàbísí yèmmè nè yebòkè kó itié. Meyèmmè mèdémè yembè nè siyáàbísí yembè bo mbè sou. De kó siyáàbísí yembè dèmarè í káá mbe yèmmè bè dò mbè bè tùònnè timàti w̄òti nti. 1Timòntee 4:1-2 Ti t̄u ntóònnè Kuyie nnè meyèmmè wernnime ke bá nȳèkù bá sampó ke yé bè ti wùòmè menésààmè. Ebedee 10:22.

10. Fenònfè. - Kuyie nkó fenònfè wúómmu de mou dèè dòòri oniti yèmmè mieke, dèmarè báá na késori kè

Kuyie nnɔnfè báá dè yà. Kuyie nwúómmu onìtì yentotí cūmpuyi, nè tìi bo o yèmmè mièke timɔu, de kó tifèntí mièke fɛnɔnfè benkú onìtì kó keyìikè nke múnke.

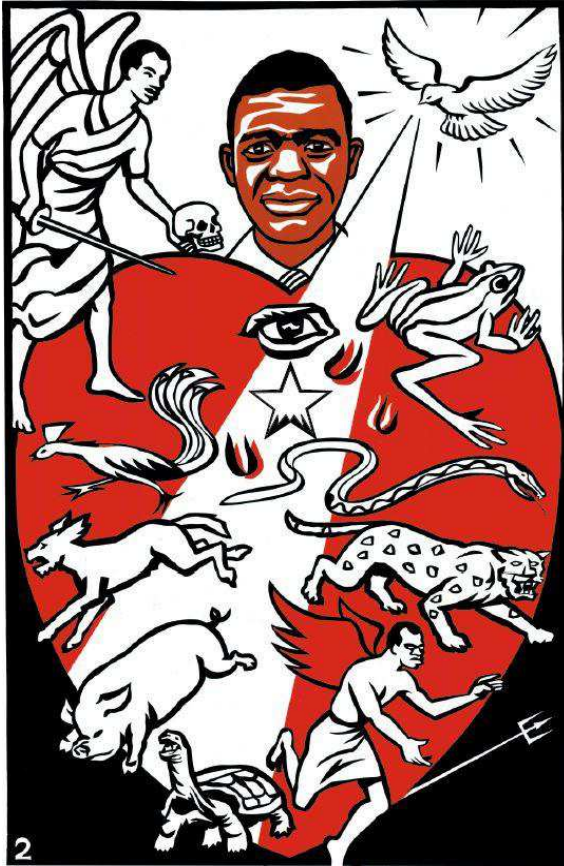
11. Ihāādɛembìi. - Dèè dò nyihāādɛembìi ke fité meyèmmè dè benkú Kuyie nkó mɛdókùmè mme ti kprí ntínti benitìyeibe. Mómumu nKuyie nyí dó meyei, kù né ti dómu tínti benitìyeibe, kù í dó tí kú, kù dó tí ceetemu kényóu meyei nké nfòu. Yesu kòtení ke bo dɛetè benitìyeibe mbe: Duku 15:10. Diwèi ò ndeumu keyíinkè onitìyeiwe omàà ceete dii mɔnni, de kó ihāādɛembìi múnke benkú Yesu kó meyi mme, Kuyie mpebii dii dèi benitibè bemòu kó meyei. Isāā 1:29.

12. Kuyie ntōnni. - Kuyie ntōnni benkú Kuyie nnáantì nti. Kuyie ndómu kébéinnè onitidòu nè onitipòkù meyei nyònte bè kè dèè yie nkè bèè totí be yèmmè, kè Kuyie mbè mííté ku dókùmè kó kuwenniku, kè kuù ta be yèmmè mièke, kè dèe bè wenke.

13. Tenónkpɛɛ, tɛ benkú Muyaánsààmù mmu timómmon̄nti kōmu mùu òò benke onìtì o yei, nkóò bekénè. Ti yà ke dò mmuyaánsààmù í bo meyèmmè mièke ke yé Muyaánsààmù í yóó namè ké mbo meyei mbo mèè yèmmè mièke ke mè tieke.

Ti yàní kùù fènkù kè kù benkú a kó meyèmmè dòmmè mme, a dò nké kuónnè Kuyie nku. Kpɛtè ku a yèmmè kényóu kè ku náantì kó kuwenniku da mííté. N tã a Yìè nYesu a bo cooté. Kuyie nyóó namu ké dè dòò kù béímu ke tú kù bo ceete a yèmmè, ké da duò mmeyèmmè pàmmè Muyaánsààmù yóó nni mè. Kufènkù dérikù yóó de mbenke.

KUFÈNKÙ DÉRÌKÙ

MEYEI NYIÈ NKÓ MEYÈMMÈ MME MÈÈ WANTI
MEDEETÌMÈ

De kó kufènkù benkú meyèmmè mme mèè
cèète ke keté mè bo nwaàmmè Kuyie. Kè Kuyie ntõnni
to disìè dīì benkú Kuyie nnáantì. Ebedee 4:12. Kuyie

nnáantì fòumu ke kpenni ke si ke pēēté disiè menatimè mèdémè kpèri, ke si ke tuòkù diwēnnì nè meyèmmè, ke kékíi yekúò ke tuòkù mēfemme, ke kpéinkoní meyèmmè mèè do sori nè iyentotí. Kuyie nnáantì wǎrimu ke tú: Onitì dò nkékú kuce memáà ndi kè Kuyie nhò bekénè, Kuyie nnáantì dó ké ti dentemu kè tí nyé ke dò mmeysi nkó tiyeti tú mukúú. Onitìysiwe nè yetookperè Yìè Kuyie nyóó bè tanné muhǎǎ mmieke nke, muhǎpòpò.

Kuyie ntōnnì pikú kuyuukóò nè tenòutèe tetè, dèè benkú ke dò ntimou ti dò nkékúmu. Tikōntì ti me nyári ti ke ti daati tiyààti, ke ti piú ke ti sǎri, ke ti tàà nke dōori ti dómè, ti yóó kúmu kè bèe ti kūnné kè yebie ti cááké. De mōnnì ti wēnnì nè ti yèmmè kè de bo ncómmú Kuyie mborè dè yó nfòu dè sǎǎ, de mōnnì kè Kuyie ndè bekénè.

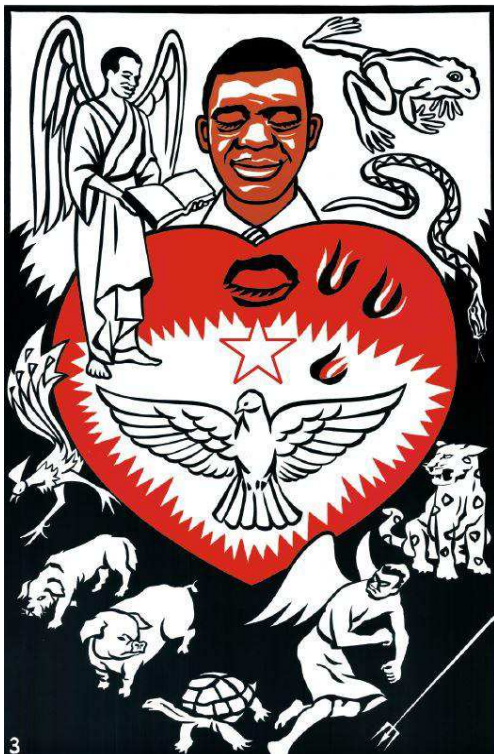
Kufènkù kuù mmieke ti yà onitìysiwe wèè keté ò bo kéntémè Kuyie nnáantì, ke keté òbo kpetémè o yèmmè Kuyie nkó mēdókùmmè. Kè muyaánsààmù keté mù bo míitémmè o yèmmè mieke ke yé meysi ndo mè sòukùnnemè. Kè Muyaánsààmù kó kuwenniku ta o yèmmè kó tecíētè ke keté ke beti dibìinnì kpere demou, tiwanwantì timou nè iwúò dèè benkú meysi nkè dè keté ke cokù. N nòpo fí nwèè kàà nde kó dipátiri, pǎ mēfiè nYesu wèè tú kutenkù kuù nkó kuwenniku kòo ta a yèmmè mieke ké mè wénkùnnè, kébeti dibìinnì kóo kpààti nè o kó mutōmmú, kéndōnnè kufènkù kuù nti benkúmmè. Yesu béimmu ke dò: Míí tú kutenkù kuù nkó kuwenniku, wèè ntú nhò bá nkéri dibìinnì, de kó kuwenniku ò kòrinè mufòmmu borè nde. Isǎǎ 8:12. A í yóó na nè a màà kó muwērimú ké denne dibìinnì a yèmmè mieke, yoo nè a kó mēcìi nyoo nè o tòu mòu kó

mecii. Kuce bo kumàà ndi kùù tú kumómmonku. Mómmonu nha bo yímè kébeti dibiinni, tú a bo yómè mme kè kuwennikuu ta a yèmmè ké bèti dibiinni, dèè tú ti kó meyei nti dɔɔrimè. Otànkù nè siwǎǎ dè 5 nti mímu sámpó keyènkè mɔnni, kè diyè me nyèni dibiinni dimɔu pɛ̀ɛ̀tému, nè dèè kó dimàà do dò ndehuurɛ. Yesu weè tú diyè mewetímme kperi. Ti Yiè nYesu do ta dii mɔnni Kuyie ncíɛ̀tè Serisádémmù eì mieke, kébetimu bèè kó dimàà fiiti tipotanti, inàake nè tipièti, nè sínónkéé, kébuó mbedíticeetibè kóò tábùribè. Ke bè náá nke tú: Tì wǎri ke tú, bè bo nyu n cíɛ̀tè mubáammu kó teciɛ̀tè kè díndi né tè dòò beyóóbè kó disori. Matie 21:13. A yèmmè do dò nké ntú Kuyie nkó teciɛ̀tè nte kù dómu ké mbo te mieke, ké tè wénkúnne ké tè píe nkuwenniku nè medókùmè, nè diwèi, Yesu í kòtení ke bo ti cíɛ̀ nti yei mmàà, ò kòtení ke bo ti deeténè meyei nkó tidaati nti. Tì wǎrimu ke tú: Kòò niti Bire di dènnè tidaati mieke di menke tì yèmu. Isǎǎ 8:36.

KUFÈNKÙ TǎǎNKÙ

De kó kufènkù ti benkú oniti wèè cèètɛ weti weti o kó meyèmmè mme. Dimmɔnni ò bantému meyei mpéu mediemè ò do dòòmè, ke banté ke dò nde kó meyei nkpéi nke Yesu kúmè kudapǎǎtí, Kuyie ntɔnni dii to Kuyie nnáanti dii dè nhò benke, kè dè dòke yíé ké cààrè o yèmmè kòò dèmmu weti weti, de kó meyei nkpéi nkòò yèmmè cààrè. Kòò banté Kuyie nkó medókùmè deu mèè botí o ínkè kè ku duónní Yesu Kiriisi kòò kòtení ke bo deite de kó meyei, nkòò yie nke kú kudapǎǎtí ínkè onitikòùtò kómɛ.

Kòò wénté bè puotí mèè botí Yesu koò óò nyipo ke baaké o nòù nè o naàcèi sikǎǎ, kòò kú kudapǎǎtí ínkè ti

WĒĒCĒĒTE O KÓ MEYĒMÈ

yei nkpeí ké dè dòke yíé kòò wenke kòò kùùte o yei nkpeí, kòò demmu kè dèe ò kòkèné. Nè Kuyie nnáanti kó mukàmmù miéke kòo yà o màà Kuyie nhò wúó mmèè botí ké banté o yei nhò déttinnemè Kuyie, kòò banté ò yeténèmè Kuyie nkó ikuó kuce mèpéu, kè Kuyie nyaá nhò kááké kòo demmu o yei nhò dòòmè kpeí nké kòmmú tinònnieti, kè Yesu tóónní o borè, kòò benke ò

wè dómè, kòò duó nho wěnni kó mehompùmè, kòò yàa banténè ke dò nYesu kó meyĩĩ mmèè ti ou ti yei nké ndònnè tì wàrimè 1Isáà 1:7 mieke, kè ti tetì wàri ke tú: Ti Yiè nKuyie mbonèmu bèè yèmmè cààrè, ke dæerì dè di bè. Kè titetì tú: Mí ñwúó nwè tú, Ocĩri, osénniwè, wèè yèmmè cààrè, wèè kémú n náanti nè kufõwaá nke n dé. Esayii 66:2 Demònni kè muyaánsààmù ò náá mmeyòmmè yòmmè Yesu kó tináanti tii tú: N kóò dapaà nyoo n kóò sapaà, kote kè dè nnaati n da cĩèmmu a yei. Kòò wúó nkudapāāti Yesu kó meyĩĩ n níéké dè, ke banté ke dò nYesu dè dòò weè kpéi nke. Sám্পó sám্পó kè meyei nkó kucéékù nnòòri, ke yé Yesu o mómmuo nweè tòmè ti tuo ke còutè ti kó tiyēĩti. Kòò banté bè ò puotímè tii kpéi nke kòò kòute ti kpéi kè ti Yiè nKuyie nhò tou ntimòù kó mecaàrimè. Esayii 53.

Muyaánsààmù kó kuwenniku kuù píe mbàmbà nho mieke, o yèmmè meè do sĩ nke sòù, kè Muyaánsààmù kó kuwenniku mè wénkùnnè nè Yesu kó meyĩĩ nkè mè pèike ke naánnè tikónti Esayii 1:18. kè Muyaánsààmù ò náá nho yèmmè mieke ò túmè Kuyie mbire Odommu 8:16. Ò yému òmmònni weti weti ke dò nwèè tã ti Yiè n Yesu ò báá kú ò bo mmòke mufòmmu mùù bo sáà. Ke yé Kuyie nti donté mè nè weè kó meyĩĩ mmè ke ti cĩé nti yei nho sàà ndeu mèè kpéi. Efæesi 1:7. Di mmònni kè tikónti kó muyáammu, pēēté kòò wanti ké nfòù Kuyie nképéi nè ò bo mpĩmmè ku tōmmú, kunku kùù ti dōke meketimè. Di mmònni kòò yóù ò bo ndómè kutenkù nè ku kperè, ke dó bàm̀bà ku nè ku kó mufòmmu bíékè kperè.

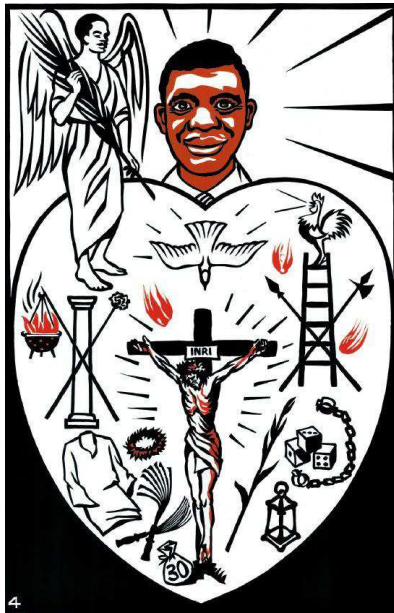
Ku nfènkù mieke iwũũ nè tiwanwanti dè benú meyei mmè di mmònni ke bo ditowaà. Nè memme

dibòò í dó káyíté dicēkótè miēke ke wēte ke wúó nke wanti kè dè bo yie ndii wēte kéta. Dèè te kè ti Yiè nYesu tú tí ndake ké mbáá nKuyie nkè dèè yie nkè tí baaho dibòò kè dii fūte.

KUFÈNKÙ NAÀNKÙ

Bèe n wēnnínè Kirisi nwe kudapāātí. Kadasii 2:20 Ke kùò mí ténke í fòu Kirisi weè fòu m miēke m mōke mùò fòmmu di mmònni m mù fòu n tá mèè kpéi nke Kuyie mBire. Odommu 6:11.

Mí mpòtìnè bè baaké mèmme Yesu kudapāātí dèè te kè ný yé ke dò nkutenkù kpere bo, dè me mmúnke í yé ke dò m bo. Kadasii 6:14.

BÈ N WĒNNÉNÈ KIRISI NWE KE BAAKÉ.

Ɖe kó kufènkù benkú Kirisi kou nwe wèè pété o wēnnì kó mehompùmè, Kirisi kú mètè kpéi nkoò donté, kòò ténke í pótìnè deterè marè kè de í tú ti Yìè nYesu Kirisi kó kudapãtí ò kú kùù Ìnkè nè de kpéi nhò í yé ke dò nkutenkù bo kutenkù me mmúnke í yé ke dò nhò bo. Kadasii 6:14.

Ò kúmu o kòntì kó mukúú, nke fòù Kuyie nkó mawetímmè miéke. 1 Píeri 2:24. Demònni ò náá nwèè kú wenwe kutenkù kpéi. Kadasii 5:16 ti náámmu ke tú: Bá ndòrinè di dó dè, yóunè kè Muyaánsààmù di benke di dò nké dò dè. Kadasii 5:25 ti náá nke tú: Muyaánsààmù muù ti duó mmufòmmu muù dò nké nti benkú ti dò nkédò dè.

Ɖe kó kufènkù miéke ti yàmù disãà bè do bouú di Yesu bè dáté dìi mònni o yààtì kédeè. Yenàsánkè bè do ò puotínè yè de mbo, Kuyie nnáanti tú: Bè we nkòute kè ti pété mehompùmè, bè we mpuotí ti kó meyei nképí. Edotì nè o kó benitibè kè bè nhò daú, kóò puotí kédeè kóò dátínné diyaàbòrì wūōrì, kéduoke ipo kó dipìi kóò óò, disòpìi kó difòtìrì. Kóò píi ndipènni bè na nhò píímmè fekpaàtipàtifè kédeè ké nninku o ìikè koò daú ke tú: A kpennàà fí nSifubè kóò kpààtì. Koò tíú tinòntōūti, kécòuté bè do ò píi ndìi pènni, ké nhò kòmmù. Bè ò daá dìi mònni kénsànnè kóò kòtenè ke bo baaké.

Benitibè kusúkù bomu yíe nke tú bemàà Yesu kòbe bá ke í bè tú, ke taà bake kuwedòundieku ke báá nKuyie, nke yo mMudii sààmù, ke diè nyiwedòunyie. Nè memme ke wète ke baakù Yesu medérímè nè bedòòrímè miéke nè be kó tidònnitì. Yesu do béímmu

ke dò: Bèè n tú be yiè mbe yiè mbè í tati bemou Kuyie nkpààtiyuu, bèè dòòri n cice wèè bo keyíńkè ò dómè beè tati. Matie 7:21-27.

De kó kufènkù ku máà mieke ti yàmu tédítídoutè, Sudaasi Isikadioti do fitémè o Yiè nYesu ké còuté medítíbii nsipísitāāti, ke yé idíítí kó medókùmè do tamè kékari o yèmmè mieke, késoukùnne o yèntotí. Defítírè nè mēfímmē tihāāpònti tii do kòtení o pímmù ti do to dè. Kè bèe tāā tété o yaàbòri dieri kpéí, kè dèe dòò Kuyie mpāānāanti náantò do nàké ti ke dò: Bè totí o yààti ke tāā tété o yaàbori dieri kpéí. Kè bèe fiete Yesu kperè demou kóò yete ke dò: Ti yí dó oniti yie mbo nti bakémè.

Benitibè bemou dómu Kuyie mbo mbè dòòrimè mesàà, fetaafe nè diyie kó kuwenniku, bè me nyí dó keyie nkè Kuyie nkuù máà ní mbè baké. Bè mabè kpéí nKuyie nhō mbo mehāárimè mōnni ndi kè mehāàrimè dèè bèe yēńko ku kpéí.

Yesu bo dii mōnni kudapāāti íńkè kè kuhāāpònkù makùu kúú dikpānni o píku menie nnè meyií nkè dèe yènní. Kè Pieri parikè onitipotōnti mōu ìikè kuce mētāāti ke dò ò í yé Yesu de mōnni kè tekodaatèe kuó. De kó difōńkúò ndi ò dèmmumè mediè nkékwmmú tinōnnietí. Benkenè di máà Yesu nè di náanti mieke nè di dōòrimè mieke. Yáà ifèi ii di bo benitibè ìikè? Yesu bèimmu ke tú: Wèè bo náké benitibè ìikè ò túmè n kou, m bo náké n cice wèè bo keyíńkè de yiè ntúmè n kou. Wèè bo n yete benitibè ìikè m bo ò yete n cice wèè bo keyíńkè o ìikè. Matie 10:32-33.

Yesu múnke béimmu ketú: Wèè yí túóté o dapãátí ke n tũnne, ò yí mannè kéntú n kou. Matie 10:38. Dè nnaatí bèè cómmú Yesu wèè tú Dipèrì o yínkè.

(Feyènfè mafè diè nke tú:)

Weè tú n kó dipèrì diì n kãnké
Kuyie nkuù yé n yèmmè cààrèmmè
Kuù tú nkó disòrì mómmònni
Bá kè kuyaakù fuuti nè yenéfíñfíè
Kuù tú nkó dipèrì n kó tecékpetè
Nsòri kuù borè kuù n kãnké
Kuù ò n teennè meyencaàrimè mònni
Yesu nwe, weè tú n donto.

KUFÈNKÙ NUMMUKÙ

Kufènkù kuù mbenkú meyèmmè Yesu óúté mèmme ke mè wénkũnne, Kuyie nnè ku kó mesàà ndiemè kpéi nkù wénkũnne wè. De kó meyèmmè kù wénkũnne mèmme kè mè naá nKuyie nkó tecíètè kù bo tèè mieke: Cice nè Debire nè Muyaánsààmù ké ndònnè Yesu ti dũnnè diì nùù: Kè wèè n dó ò yó mpímmu n náantì kè n cice nhò dó, kè tí kòtení ké nhò bonè. Isã 14:23. Nè Yesu ti kó metaummè mieke nke Kuyie nhõõ déúkũnnemè onìti kóò dòò mesàà nkóò tũnte késéi.

De kó meyèmmè tú dimmònni Kuyie nkó tecíètè nte, kè meyei mmemou coké, tiwanwantì nè iwùù dibòò te dè dindi siyáábísí cice, kè dè yè, kè muaánsààmù timómmònti kõmu còuté mefiè. Meyèmmè mèè do píéké, tikòntì kó medókùmè, mèè naá ndi mmònni mutie sààmù ke peité Muyaánsààmù kó yebe yèè tú: Medókùmè, diwèi, mehompùmè, a bo nkékũnkòmè a máà, kényòò, nke niti.

Medókùmè
Diwèi
Kunaatí
Meminnímè
Meyansàà

Tinitì
Mewetímè
Meyemboomè
Meyenyòòmmè
Kadasii 5:22.

KUYIE NKÓ TECÍËTÈ

Mewetímè nè meminnímè kényòò, ké mberí, káyíénè dèterè dèè naati Kuyie nnè benitibè. Ò naá ndi mmònni ditekùnni sààrì ndi nè ibake, ti Yiè n Yesu Kiri kpei ke peité yebe péú. Dèè te kè de kó ibake peité yebe dèè tú de kó ibàke taunèmè Kiri, kòo naánti bo o mieke. Isáà 15:1-10 Kè muyaánsààmù ò pié, nkòò péte Muyaánsààmù kòò batémmù, ò mòkemu muwēírímú ke na meyi nnè kutenkù kperè kó

muyáammu, kòò baaké onitikóti kudapããtí ìnkè. Ò ténke í fòu ò wúó ndè nè o bo na kékááké dè nè ò bo keè tì de kpéí, ò fòunè metákùmè mme, ke yé a bo ntámè Yesu dè duò mmuwérimú mmu mùu bo nte kàa na kutenkù. Mufòmmu ò fòumù dí mmònni ò mù fòu ke bo mbaa ti Yiè nYesu kó muwētìmù mmu ò yó nwētínimù nè muwérimú nè tikpetì. Ò fòu mùu fòmmu ò mù fòu nè Kuyie nkó medókùmè mieke nke, Kuyie nkùu fòu sãã.

Dè nnaati bèè yèmmè wenni ke yé bè yóó yàmè Kuyie! Matie 5:8. Okpààti Dafiti do yému dimàù didieri bomè o yèmmè mieke nke, bá nè ò do me ntúmè okpààti ke mọke o kperε, ke no nho kprantídèntòbè. Kòò banté dè ò dónnimè o yèmmè mieke, kébántè Kuyie nke dò: Áú Kuyie! N hānné meyenwennime, tũnte n yèmmè kè mè mbo a bíékè. Òmòù í yóó na kéwénkũnne o mómmuɔ nho yèmmè, ò mòu me nyí yóó na kètũntè o yèmmè kè mèe naá mmeyenwennime. A bo demmu mu a yei nkpéí n Dafiti do dòòmè kédemmu o yei nweti weti kémɔɔ Kuyie nke dò, kùu ò hānné meyenwennime, memme dè bo dòòmè. Kuyie n dómu ké da duó mmeyenwennime. Dè í tú Kuyie nyóó tãnké a mómmuɔ nkó mewetimmè ké mè tukú o yántiwè ɔ̃ɔ yímè tiyaàcítì, yoo wèè tãnké yenò detetirè kperye a kù dɔunkunkonè yè, ke bo tũntè a yèmmè kè mèe naá nKuyie nkó tɛcítètè sààtè. Kuyie ndó tì tú: Á kù teennèmu, kuù dɔú ndinùu ke tú: M bo dí óúnè menésààmè ké di wénkũnne meyóó mmemɔu, kéwète ké di duó mmeyempàmmè, ké di ānné iyentotí panyì, ké deite meyèmmè mèe kpenni ke dò ndipèrì, ké di duó mmenitiyèmmè. M bo di duó nkó Muyaá nkè dí ntũ n tié

nke dɔɔri n kuó yěmmè. Esekieri 36:25-27. Bè de ntú Metaummè pàmmè: Kuyie ntaunnèmè ku mǎà benitibè nè ku Birè kó meyĩĩ mmieke.

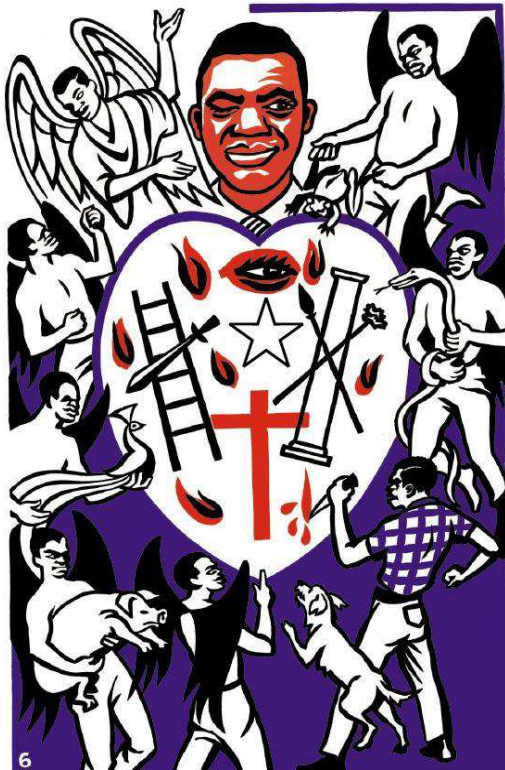
De kó kufènkù mieke ti yà Kuyie ntõnni wètenímè, Kuyie ntõrè me ntú Kuyie ntũõnni yènyè kè yè bo mbaa Kuyie nkpràtiyuu kɔbe, bèè yóó tieke mufòmmù mùù yó mbo sǎǎ, Kuyie nkuù yè tũõnni kè yè bo mbaa bèè kù dé. Yesãã 34:8, 91 :11-12, Danniyeeri 6:22, Matie 2:13 Yesu-Tõre 5:19-12:7-10.

Dibɔ̀ò mmúnke wète ke bomu de kó kufènkù borè : Ke tóké meyèmmè borè ke kètiri ke wanti di bo díinnè mù kèwète kéta di cèkótè, deè te kè Yesu tõnni Pieri tú, nyénè ké ndake ke báá nKuyie nke yé ti kpantídentɔ̀ù dibɔ̀ò firimu dicìricìri kǔme ke wanti di bo pí nwè. 1Pieri 5:8. Kuce mepéu dibɔ̀ò òò dɔ̀ò di mǎà Kuyie ntõnni ndi késouté Kirisi kɔbe bèè í dake ke kraá yaá nkutenkù kperε, nè di kó mecii mmieke ke òò na kéciiitèné Kuyie nkɔbe mómmɔ̀mbe. Kè ti me mbaaho dibɔ̀ò di yóó cokému. Isakù 4:7.

KUFÈNKÙ KUONKÙ

Nte onitì wèè ta mesòummè mieke kòo yentotì sũũ nho kó meyèmmè ò ndòmmè. O nònfè mafè keté fè bo úúmmè, muwedɔ̀unfòmmu kó munɔ̀ndɔ̀mmù muù keté mù bo ò pí mmè, kè fenònfè tefè fie wète ke kete kutenkù kperε kó muwéimù. Kuwenniku kùù do mí o yèmmè mieke kè kù keté kù bo sɔ̀utemè, kè ti mǎntoo deè do benkù ke dò nhò tǎáté ke bo wènnénè Kirisi kèfèúté kè de sòroo. Kè mesòummè péu ò firi kòo duò me mieke ò ténke í nɔ̀ nke mè baaho. Ò bo nkémùmè Kuyie nkó metammè, kòò yóu ke kémùmó o

ONÌTÌ WÈÈ TA MÈSOUMMÈ MIEKE KÒO YÈNTOTÍ SÚÚ.

ciintò o sountò kó metammè mme.Ò bo namu bake kékpaá kòrì kuwedundieku ke bo sonne ò dómè kutenkù kpere, ò kpaá ke dáátí diwedunyaàbòrì ndi, Kuyie nkó medókumè bonke ke ténke í kpaá tonni. Tewàtè tèè benkú meyenfòumè ténke í kpaá ke mí o yèmmè mieke. Ò ténke í to o dapāātí nè diwèi, kè kudapāātí ná nho kpéi nditso cēēri. Kòo tákumè mèèri ke tēñke í fiíki, ò ténke í náannè Kuyie nnè

mubáammu miεke, kòò búútóo ke keté ke ténke í dake o fòmму kpeí. Kòò mómmú ke feinko o sountò o yèmmè kòò kètiri ke dó kéta. Kè dè ò naatinè ò bo nneitinèmmè kutenkù kòbe ke pèēté ò bo nneitinèmmè Kirisi kòbe.

Tenòtè difùri dieri kpete tèè benkú tefentè kè tè wète ke dó ké ta, kòò yè nhò cootémè nè Kuyie nkò mesàà mme, ke keté ò bo ānnémè tefentè. Kè tinaàyākémucnti bie nho càù, ke wanti ke bo ta. Dè òò keté sámpó sámpó nwe, diwántiri diwántiri, ò bo na kénneínè o nópo m̀̀̀ kutenkù kou kè bèe kote dibanni mari kè ifèi nhò bonè ò bo benkemè ke dò nhò tú Kirisi kou, yoo ò í ndó bè dò ò í kpenni yoo bè dò ò tú didatanni. Dem̀̀̀ni kè dibòò né ò náké ke dò: Kuce memàà meè í yóó cake o wed̀̀̀nfòmму. De m̀̀̀ni kòò keté ò bo yaammè tik̀̀̀nti kó med̀̀̀ókùmè kperε. Kòò keté ò bo mbù̀̀mmè diwántiri ifèi kperi, kéketé ò bo ntaàmè tihautidieti, nè ò bo nd̀̀̀orimè dèè í dò nkéd̀̀̀ò, kè dibòò ò náá nke tú tik̀̀̀nti tii dè békú, kè meyei nkuce memàà í tú meyei.

Ti í yóó na ké yete tisíntéǹ̀̀nti bo mputimè ti yo ínke, dèè tú iyentotí yeiyi, dèè tú ti kó meyetimè tú: Ti bo yimmè me kè sinòò yíé nti yo ínke, ke yaa d̀̀̀̀unnè yeiyè nképēté. Kè ti duó ndibòò fenómbife dè bo nyóó dentenè kè di pí nti n̄̀̀̀yōnni ndi, ké ti dete kètanné muhãã nsãã kōmu miεke. Dèè te kè Kuyie nti caú nweti weti ke tú tí ncokù meyei nnè tidap̀̀̀nti yoo tisap̀̀̀nti kó muyáammu, ke bá nkpeitinè meyei mbá kè mè dó mè nd̀̀̀ommè, tí coké kénwetí Yesu odεεtíwè ti donto.

Ti yà wèè niti kufènkù kuù mmieke kòò kũũ

meɣèmmè dikpānni benkú Kirisi kɔbe kɔantídèntɔbè mbe. Bèè ɔɔ túóté be nónidié nyeyi kéndáunè Kirisi kɔbe ke bè wátiri ke kòuri be yèmmè, Kirisi kou wèè yentotí bo idéi ò ɔɔ í nna ke baaho de kó beyembè. De kóò wedɔuntì botí ɔ ndé benitibè mbe kè dè pēēté Kuyie, weè ɔ mme ntú bè yóó náké ŋnti nkpréi? Kè benitibè bo náké ti kpréi nni nte kòò naá mbenitibè kó kudaakù, kédéténè Kuyie. Demònni kè timati tùòkení dèe ò yonke kòò miεεε peike iyīēke tùòkení dii mònni yoo ò dòò dè marè ke yīēke dèe ò yonke, de kó meborime meè kpetíri dibòri fεwààfè fèè tú mehēēmè kó meɣèmmè oniti yèmmè miεε, mèè ɔ nte koò tòu kperε yie nha yèmmèε caàrè kè dè da yonke. De kó meɣèmmè ɔ nyóó da ta a í dake kénsà kàà fè kpeté dibòri bá sámpó fè yóó tamu ké da duó meníimmè nè tεpòtè a yèmmè miεε.

Dè í yóu múnke ti bo pāmè idíítí kó mēdókùmmè mēfiè nkè mēε ta ti yèmmè miεε. Kè ti daate Yesu ti cau mmùu caummù ò náá ndiì mònni ke tú: N wúónnè ke báá nKuyie nkè mesòummè báá di na Matie 26:41. 1 Kɔdenti 10:12 Wèè yèmmè dò nhò cómmú wè nyé kòò báá do. Báátinè Kuyie nkó tikpàrinenti ti mou ké cómmú tei tei kébaaho dibòò kó mesoummè. Efeesi 6:11-18.

KUFÈNKÙ YIENKU

Kufènkù kuù mbenkú oniti wèè yīēté wènwε Kuyie nkewēte ke kù yetε. De kóò niti do yamu kuwenniku kéyááké Kuyie nkó dipānni, kè muyaánsàamu ò píε, ke né wētε kedauté ke yóu kucε sààkù. Ke wētε ke benkú oniti weè mu nyí cèètε diyèè mari, wèè í duó nho máá Kuyie ndiyèè mari bá nè ò me nkèèmè Kuyie nnáanti kè ti

WÈÈ YÈMMÈ KPENKE KÒÒ WÈTE DIFŌNKÚÒ.

nhò benke. Kè Kuyie nnáannè onìti kòo kpénkúnne o to, ò ɔ nkéri ke détirímu kòò borime sɔ́nku bá kòò beú ke bo mè tũnte.

Yesu o mómmuo nhò nákému onìti wèè yete Kuyie nho kpéti ɔ ndòmmè ò náá ndii m̀̀nni ke tú: Kè díboò yè onìti ke kòte tedòntè ínkè, ke wanti di bo

ompè dè, ke m̀ònté dì bo í: M bo wēte n sòò bo wèè miēke. Dì t̀ùòkoo dìi m̀ònni k̀énsó ndè k̀aúté páíí ke t̀ũnté bá òm̀òù í bo o miēke. Kè dìi wēte k̀éwaánní yeyeyè ỳeyiekè ỳèè d̀òke ỳóù ke dì p̀ēēté k̀è ỳèè wēte k̀é ta o miēke, k̀òo borimēe s̀ĩnte k̀épēēté mè sòò d̀òmmè. 2 Pieri 2:22 B́ei nke tú, dináanhántiri mari ǹaké t̀i t̀iì ò t̀ùòke t̀iì tú: Tem̀otè k̀ónté ke yo nté t̀ó dè, dif̀ònkèr̀i dìi ẁùò k̀è dì k̀ónté ke b́intí tisàsà̀t̀i miēke.

Kuyie nnáanti ti kaanní tì kó dimàà benkúmu weti weti onítì wèè yete Kuyie nho yèmmè ò ndòmmè mme, yoo ontiysiwe wèè í d́ó keceete. Meyei mmemòu botí nè me kó mesòummè kè dè wètení ke pié nho yèmmè. Dikpetinónkperi yònni Muyaánsààmù kó dibenkèr̀i kè dì yèti ke í d́ó. Muyaánsààmù nè meyei ndè báá na ké nwē nke bo. Meyèmmè báá na kéntú Kuyie nkó t̀ecíētè ke wēte ke tú dibòò kó kutādènkù. Kuyie ntònni dìi benkú Kuyie nnáanti kè dì yèmmè cààrè kè dì p̀ēnké ke né kraá ke wēke ke bo yà k̀énsà k̀òo bo demmu o yei nk̀péí nk̀éndònnè odapàà nwèè do càke o cice kpàt̀i Duku pátiri ti náá nwèè kpéí nhò d̀ò d̀òmmè Bibiri tú: Kòò totíní o yèmmè ke d̀ò: N cice kó betòmbè òò dimu k̀énsànnè kè mí n né k̀ònnè diè ndikònni. M bo íté ké kò n cice ćíētè kóò náke ke d̀ò: N cice n yeténèmu Kuyie nke da yeténè, n t̀énke í m̀annè á n ni ntú a bire! Cice ỳaní dìi m̀ònni o bire ke s̀ó ndè dèmmu de yei nkòò dè ćíē nké wēte kè dè t̀énné de f̀òt̀iri.

Kufènkú kuù mmieke de yiè nyí dèmmu o yei nk̀péí, ò í wanti k̀éwētení Kuyie mborè, ò í wanti kénínkú Yesu kó kudapáat̀i iikè kòò ò ćíē. Ifèi keté ke t̀énke í ò bonè meyei nkó mudòr̀imù. Dibòò dìi tieke o yèmmè kòò

baké. Ke kàri ke náá nhokpààti ò yèmmè miéke. Kè de yèmmè de yiè nsoké ke dó disānni ke dɔɔri ke dò nhò tú Kirisi kou. Yesu do náá mbeè kōme ò tú dīi mōnni : Di dōnnè ifōti bè bí ì nyi ke pa nyi ínke kè yekúú né píéke i miéke nè depākùrè. Matie 23:27

Siyaábísí cice weè tieke di mmōnni Muyaánsààmù timómmonti do bo dīi kàri. Bá kùù wanwankù bá fèè hǒfè dèè tú bá mèè yei, nkè dibòò wète ke mè tanninko o yèmmè miéke. Bá nè ò me ndómè ke na ndeeté o máà nè bèè ò fèũnko bè me ndié nkoò boúmú. Ebedeebè pátiri miéke tì wǎri ke tú: Oniti do 5 nkoò dòò Mòyiisi kó ikuó ci dè kè benitibè bèdébè yoo bètāāti ò yà ke béi, mbè 55 í nhò kuó mmesémmè bè 55 ò kùomu. Wèè bo sènkèri Kuyie mbire, késǎú de yīi mMetaummè pammè mèè ò súté ké mmè wúo ndetetirè ke sǎá mMuyaánsààmù de yiè nkperè bo pēēté memme. Ebedeebè 10:28-29. Kàà mmúnke Pieri 2:1-14.

N tebite kè dè dò nkufènkù kuù ntùotiné a kó meyèmmè mme, pǎnke kuónnè Kuyie nke báá ɔɔte ké kù kuónnè a yèmmè memou. Kù yóó namu ke me ndó ké da cíé nha yei memou. Kàà kòtení o borè ke dèmmu a yei nè timómmonti. Kòtení o borè dikònni dīi do kòtení Yesu borè di kōme ke kuò nke tú: Kàà dó a bo na ké m miékùnnè ké n wénkùnnè! Mariki 1:40-41. Kàà me nyete ke kpénkùnnè a yèmmè, kàà tāāté ke dó dibìnni ndi kè dè pēēté kuwenniku, a kperè náá mmesémmè mme, meteèmmè ténke í bo a kpéí, a yóu mèè kpéí mmufòmmu ke tāāté mukúú. Ke-yé meyei nkó tiyeti túmè mukúú mmu. Odommu 6:23.

ONITIYEIWE KÓ KUMÀNKU.

KUFENKÙ NIÍNKÙ

Kufènkù kuù mmieke ti yà mukúú ntóónnìmè ke cómmú wèè yete Kuyie nyoo onitìyeiwe wèè í dó kéceets ke baa ã ntú nanke o také. Muməmmú pí nho kǝnti kòo wēnni yǝkù mukúú nkè mù me nduuní ke dèè. Mukúú

nkó tihànti tuòkenímu ke bo o bori, tikònti kó medókùmè
kperè meyei mmèè dò ò sou nkè dè pēēté ke dèè. Di
mmònni ò dò nké yà meyei nkó tiyeti nti tiyeiti. Kòo
wēnni pànke wúo mmuhāá ndi tati mù kè dikōmbùtì
duò, di mmònni kòo banté ke dò nhò í yóó na kémáánè
Kuyie nténke. Ò dómu dimmònni kè dè bo yie nwèè bántè
Kuyie ndè me nténke báá yie. Kuyie nhò sènkèrì kù ke kù
sāmmú kuce mèpéu. Kòo nópobè yòte ke ténke í dó ké
nhò tókénè, itié mbè ò duò nyì kó dimàà ke bo yáukunne
o kònti ì ténke í ò teennè. Tikpàti ò mòke tì, kè dè yèmmè ò
do ti fèkemu yoo ò tì yúúkú, dè í yóó na kényíe o fòmmu,
yoo dèe deeté o wēnni, dè keté ke báá na kòò yàate
kuyonku. Kòò na ndó ké duò nho máá Kuyie ndibòò me
nyí ò pā mēfiè nténke koò díítí.

Ò do ò ndó dèè kó dimàà ò do fòu dèè kpéí nkè dè
ò kenté demou o kóò cēnto do yē nhò tú wè ténke í na
ke bo ò teennè bàmbà. Di mmònni ò bantému ke dò
ndèmarè yonkure nde Kuyie nfòukù mièke bo da yèmmè.
Ebedeèbè 10:31

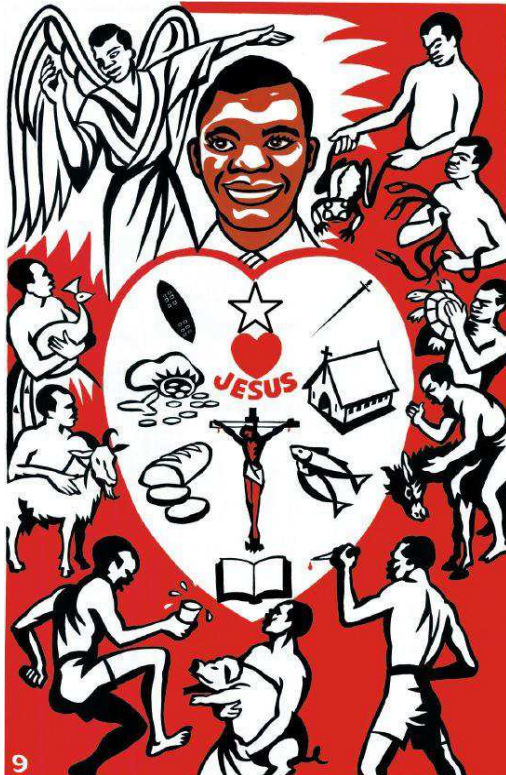
O yèmmè do dò nhò yóó duómumu o máà Kuyie
mbake diyèè mari, bá o kúú nkó diyèè ke yóó daatení ke sù
ndè ɔɔte. Benitibè kusúkù kō nyíe mmutòntòmmù mmu,
ke ò í nna ke bo wammú Kuyie bè dó kètōte dii mōnni. Dèè
wenni dèè tú a bo wammúmè Kuyie nha yóó na dii mōnni
ké kù yà. Kufènkù kuù mmieke ti yà onitiyiwe kōmmè, ò
do yete Kuyie nkó mesàà mme, ké búfínné Kuyie nkó
medókùmè o fòmmu mumou mièke. Di mmònni ò yo mèè
tammè í tú Kuyie nkó metansààmè medeetímè kó
metammè, ò né yo o beénti kó metammè mme dè ténke í
tú odeetiwè kōmme. Ò né yo mèè tú mèmme: Fūtenè m
borè díndi Kuyie ncōō bè, tannè muhāá mmù ò kō mmu
mièke Kuyie ndòòmù dibòò nè di tōrè de kpéí. Matie 25:41

Kuce memàà ndi onìtì dòmme kékú de kó difōnkúó kè Kuyie nhò bekénè. Ebedeebè 9:27.

KUFÈNKÙ WẸÍNKÙ

Kufènkù kuù mbenkù Kirisi kou nwe wèè ma dimàù sààrì ke na mebennímè memou. Kè mebennímè memou ò sǒnké kòò baa fiíkú teii ke tũkenè kumànkú nè Yesu kpéí nkòò tú wèè na. Tì wǎri ke tú: Yóunè kè tí

MENAKÙMÈ YÌÈ

nkéí ke wetí Yesu wèè ti kpeté Kuyie nkó kuce ò yóó ti teennèmu kè tí tuoke kumànkú, weè yie nke kú ifèi kó mukúú nkudapāāí ínkè ò do yé ò tati mè mme diwèi mieke di mmònni ke kari Kuyie mbakú you dikpààtikàri. Ebedeebè 12:1-2.

Dibòò nè di kó yetòrè dè kéri Kirisi kou kó meyèmmè, ke wanti yè bo ímè kétenté Kuyie nkó debire kè dèe dauté ye me nyí na. Ti yàmu kuwanwankù kùù benkú tefentè kè kù dè bo idííí kó medókùmè kòku timancéndòùti kòku nè meyei mmeysi nṭēmè péu kpeti.

Kè ti yà sāmmarímú còutémè dimanni kó difòtìrì, ke yé meyei nhō nsòrimè ke còú kufènkù tekù yoo diyètìrì terì.

Kirisi kou wèè dàke wenwe ò nyému meyei nkó yesòrè ye mɔu bá kè mè dó mèe dáátíní diwedɔunyaàbòrì ò òò mè bantému, bá kè di dó òò náánní Kuyie ntònni di báá na késòri. Kuyie nnè Muyaánsààmù dè ò nhò nimu timóm̄m̄nti timɔu mieke. De kó kufènkù mieke baka ti yàmu onìti wèè auti ke pikú fenaàbòòfè ke bo souténè Kirisi kou, koò pɛeri kutenkù kpere demòù botí. Nè memme dende kó dimàà báá na kédòò demarè wèè wēnnénè Kirisi ke kú meyei nkó mukúú nè kutenkù bíékè kó mukúú. Kòò tòù mòù bo ke to tekàùte ke kũ wèè wetí o kó meyèmmè. Mèè botí nku meníimmè nè yetookperè nè mufòm̄mu yeimu, munitidaá, nnè bèè í dó Kuyie nkpeti be kóò ké nti kpannè, dimònni mari nè bèè baá yé mbè tú Kuyie nkɔbe, dende kó dimàà ò nkũ mèè botí nku Kirisi kou móm̄muò nkó meyèmmè. De yiè nhō ndennimu sáà Yesu kó tináanti tii tú: Dè ndi naati bè bo ndi sáá ndii mònni, ke di fèúko ke sou nke náá ndi

nu ndòò mèè yei ndi tú mèè kpéi nkɔbe. Di yèmmè nnaati kè di bo diwèi mieke ke yé di cuuti yó ndeumè keyínkè, mèè botí nku bè fèúmmè Kuyie mpāānāanti náambè bèè di niiténí. Matie 5:11-12.

Meyei ntikōnti kó medókumè, tefentè dèè tú “Mí” ndè màù sǎǎ ke bo fietε Kirisi kou kóò détinne o kó Kuyie. Nè memme ti bo namu kébéi nYesu kó ditōnni Pɔɔri do béi ntì ke dò: Ba mbo ti yatεnè Kirisi? Meháarimàà? meyencaarimàà? Meféútimàà? Dikōnnàà? Tidawantàà? Kufōwaánàà? Yáá mukúú? Demɔu memme wèè ti dó wèè te kè ti tú bèè na ke mènke na. Odommu 8:35,37. Kirisi kou báátimu Kuyie nkpàrinεnti ke cómmú tei tei ké baao dibɔò kó mesoúmmè memɔu. Tíi yóó na ke yé Kirisi ti bonèmè ke ti kpénkunko.

Tewātè tèè benkú meyenfòumè kè tè wenni ke miεti. Kòò mòke metákumè mediè nkè Muyaánsàamù ò bonè. Kè Kuyie ntōnni bo o yuu ínke, kè Kuyie nnáanti ò dènni sǎǎ Kuyie ndɔú nnè yèè nò bèè bo nwééeri kétuoke kumàнку. Wèè bo nwééeri kétuoke kumàнку m bo ò duó mufòmmu tie mùù cómmú kupúú sàakù mu kó dibii kòo di. Wèè bo nwééeri ké tuoke kumàнку ò báá kú mukúú ndérimù. Wèè bo na kétuoke kumàнку m bo ò duó mmánni wèè sòri kòo di, kè n hò duó nditápéiri kè diyetipànni wǎri di ínke. Wèè bo mpí n náanti kétuoke kumàнку m bo ò duó mmuwérimú. Wèè bo na kéndɔɔri n tōmmú kétuoke kumàнку m bo ò duó nyebotè kòò mbaké. Wèè bo na kétuoke kumàнку ò bo ndáátí tiyaapéiti, bá m báá úté o yètiri mufòmmu pátiri mieke, kè n náké o yètiri n cice Kuyie nnè ku tōrè : Wèè bo na kétuoke kumàнку m bo

ò dòn disāã Kuyie n cīḕtè bá ò báá yè tḕnke. Wèè bo na kētuka kumānku ti bo nwḕ nke kari n kpà̀tikà̀rì. Mudáammù 2:7, 11, 17, 26, 3:5, 12, 21.

Tedítídoute tḕè pī̀nte tḕ benkú ke dò nde yìè ndo duò nho díítí nyi Kuyie nkó mutōmmú kpéí. Ò bo ncaarimè o kpà̀tì detetirè ò do tì duò nke teénnè mbecìrìbè mbe, ke yaari ò m̀̀ke dè kó depííndè ke duò nKuyie. Ke pã̀ nyepã̀rè Kuyie ntōmmú kpéí.

Péè̀ nè tḕyìntè dè benkú ke dò nhò do yo mmudiì mù̀ wenni mummù, ò í yo nsóntíke kperè yoo mudikétontímù. Ò í caari o k̀̀ntì nè menaà nkperímè nè iwù̀ kó meyìì yoo mudii yeimù tēmù mamù. Ò í s̀̀nté ke caari o díítí ke caari o k̀̀ntì, tì tú Kuyie nkó tecíḕtè nte, ò í cáá nyoo ò nỳ̀ ntitáábà̀tì nè yetáádó yoo drókibè, yetebe yekperè, ò yo mmudiì mù̀ wenni m̀̀mmu. Ke duò nho cīḕtè kè tḕ naá mmubáammu kpete. Nè memme kòò k̀̀rì baka mubáammu o kó kuwedcundieku, bá kè dè dó dè ndòmmè ò bá nkpa mubáammu. Ke dó mubáammu o cīḕtè wenwe nè o cīḕtè kòbe, yoo o máá borè, ke yé̀ ò bantémè ke dò nKirisì kou í yóó na kénfò̀̀u ke í taunè Kuyie nnè mubáammu mièke.

Di pátíri dìì pī̀nte : Bibiri nwe kòò kàa nke dì bebíí bá dìì yìè, ke péú mecíí nnè muwḕrímù. nè mufòmmu, ke fò̀̀ kuwenniku mièke, kè Kuyie nhò duò ntìkpà̀tì ò do í dake tìì kpéí. Kè Kuyie nnáantì naá nfitirè dèè ò mí, ke tú disìè ò kpà̀nnè dì o kpaǹtídèntòbè. Kuyie nnáantì tú o kpéí ndèmarè sà̀rè nde keyé̀ tìì tùmè o wḕnnì kó mudii bá dìì yie. Tìì tú menébuo mmèè k̀̀u o néyè̀̀tì, menie nhò wù̀òmè, tewéitè ò séù tḕ ke yaù ò dòmmè. Kòò dó kudapã̀tí kó mutò̀̀u ke yé̀ ò yémè ke dò nkudapã̀tí kuù ò nninì kè dikpà̀tìpìì ntũ̀nní. Kòò yé̀ ke

dò nhò wěnnénè Kirisi ke yǎnté ke fòu mufòmму pàmmù ke waà ndèè tú keyíinkè kperè, dèè yó mbo sǎà, dèè tú tí í wúó ndè. Ke ɔ ndó sǎà ké mbonè Kuyie, ke dò mmutie mùù cómmú menie ntaké, ke peí yebe. Ke dò nyitebàke ì tuk'unè mutie kǔnnì sàari ke peí yebe péu. De kòò nìtì í yǐèkù mukúú nke yé. Muyaánsààmù ò bonèmè kè Kuyie nkó medókùmè píéké o yèmmè mieke.

KUFÈNKÙ KUPÍÍINKÙ.

TANNÍ A DẸTÍWÈ KÓ TIKPETÌMIEKÈ.

Yesu béi nke tú: Míí tú mukúkéyántímù ke tú mufòmmu, wèè n tá ò bo nfòu bá kòò kú, bèè kó dimàà n tá bè báá kú bitì. Wèè kèmmú n náanti ke tá wèè n tōnní ò mòkemu mufòmmu mùù bo sáà, ò yèmu mukúú nke ta mufòmmu. Kirisi kou í yīèkù mukúú nkòò kōmbùòtì mù duò ò yèmu ke dò : Tikòntì tìi pààkù ti bo naá ndii mōnni tìi í yóó pāàke, tìi kō nkè tìi naá ntii yó mbo sáà, de mōnni kè deè dōò tì wārimè ke tú: Ò na mukúú. Mukúú n yé a nakùmè kòte kè, yé a kpānni kòte kè? Mukúú nkó dikpānni tú meyei mme, ke meyei nkó muwērímu tú ikuó. Ti sántí Kuyie nkùù ti duó mmuwērímu nè ti Yiè n Yesu Kirisi borè. 1 Kòdentì 15:54-57.

Onitì wèè bonè Kuyie nke wē nke kù fòunè ò í dé mukúú. Kòò mōnni tùòke ò òó kète nè diwèi ndi ké ndōnnè Yesu kó ditōnni Pòori béimmè ke tú: N yèmmè meè bo mèdémè mōnni mari dè ò ndò n ní nfòu, diteri kéndò n kú kékote Kirisi borè n òke me ndó. Fidipu 1:23.

Dè ò nhòótímu Kirisi kou ò bo kòtemè o borè, ò ò ndó mecā mme ke bo yà wèè kú o kpéi nkudapāātí ínkè ke bo ò deeté, kè Muyaánsààmù ò dènni sáà Yesu kó tìnáanti tìi tú: Di yèmmè báá caàrè n tánnè Kuyie nké n ni n tá, mēfie mbomu n cice cíètè, kè dè do í dò mmemme n na bá mbéi. N kūnti ke bo tūnte di yó mbo dè nde, kè n kò nke tūnte di yó mbo dè n wētení ké di túóté kè dí mbo m bo dè. Isā 14:1-4.

“...Òmòù í yà dè, òmòù í kèè tì, ò mòù í totí tì o yèmmè, Kuyie nde ndòò bèè kù dó be kpéi. 1 Kòdentì 2:9.

Yètanò í bo ti bo na kébenkenè yè keyínkè dòmmè Kuyie ntūnte dè bèè tū nKirisi kó mufòmmu do dòmmè ketenkè be kpéi.

Kufènkù kùù pēētóo miē nti yà mukúú nkó kufènkù kuyeiiku, kuù mmieke ke yà Kuyie ntōnni kè di bo de kó mefiè, Kuyie nkuù di tōnni kè di bo túótóo onitiyiwe wèè ceete ké kònnè Kuyie mborè. Diwēnni nè meyemmè dè ténke í kraá tikònti mieke, di ítemu ke kori di do dó wè borè, di do fòu wèè kpéi nke kú o kpéi. Kè Kuyie ndi bàa ke bo di co ké di dounnè mucèmmuni nè yetannò ti Yiè nho deetiwè do béi nyè: Kōtení kè tí nwē nke yo ndiwèi. Matie 25:21 Dibòò ténke í mōke muwērimú mamù o ínkè ti wārimu ke tú: Tí Yiè nKuyie nkobe kó mukúú nkù dò ndèmarè dierè nde. Yesāā 116:15. Dè náaati bèè ò nyóó kú ke taunè Kuyie, Muyaánsààmù ti béimmu weti weti ke tú bè òmpènnèmu mutōmmú bè pí mmù, kè Kuyie mbè yietí bè pí mmù tōmmú kpéi. Mudáammu 14:13.

Fó nwèè kàa mmeiyèmmè kó dipátiri dii ndii tú tikònti kó tawéitè, Kuyie nda teennè kàa duó nha yèmmè a yiè nwèè da dó, ò da yumu ke tú: M bire n kòò dapàa nyoo n kòò sapàa n duó nha yèmmè. Duó nYesu a yèmmè mèè òu, a yèmmè mèè càarè a yèmmè mèè fèùri, kòò da duó mmeiyèmmè pàmmè nè iyèntotí pànyì. Báa yie nké ntù nha mómmuo nkó meiyèmmè mè da soúmmu. Ke yé wèè tù nho mómmuo nkó meiyèmmè ò tú kuyèinkù nku. Yekotinò 28:26. Yóu meyei nké ndōori dèè wenni, ke yé meyei nkó tiyeti túmè mukúú mmu, kè Kuyie nkó dipānni tú mufōmmu mùù bo sáā, ti taunnè ti Yiè nYesu nwe ke mù pété. Odommu 6:26.

Fó nwèè duó nha fōmmu Kuyie, n fííkú teii a kèè ti mieke, kéntá, Kuyie nnè ku kó medókùmè mieke kù yó nda baamu kéndònnè pōori do ti béi mmè ke dò: N yému

n fii nwèè yínkè n tákùmè, ke tá weti weti ke dò nhò mòke muwēírímú ke bo mbaa ò n dǔnnè dè, ké ríbaanè de yiè bo tuokemè. Kpénkúnne a mǎà metákùmè sààmè mièke, ké mbáá nKuyie nnè Muyaánsààmù mièke. A ríbo Kuyie nkó medókùmè mièke, kémbúó Yesu weè tú kuce, timómmɔnti, nè mufòmmu. Wenwe ti deetíwe ò wētínímu bàmbà nke bo túóté o kɔbe. Wenwe bekpààtibè kóo kpààtò bebaatíbè kóo baatíwè.

Ti sǎntí Kuyie nkùù mòke muwēírímú ke di baa mudorimù mumɔu, kè di bo ndò mpáíí ke ta ku kpeti mièke nè díwèì. N sǎntínè ku kuù tǒnní Yesu kòò ti deeté, kuù yètìrì deu, kunku demɔu kpààtò, wèè baké demɔu, kè de te, ke yó ndè te. Kè dè mme ndò! Ami. Sudi 24-25.

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)